
30 największych funduszy ETF ESG w Europie – cz. 3

W trzecim, ostatnim artykule z cyklu tekstów¹ prezentujących najważniejsze informacje o największych pod względem wartości zarządzanych aktywów funduszach ETF ESG notowanych na europejskich parkietach², zostanie scharakteryzowanych 10 największych funduszy tego typu. Źródłem informacji o prezentowanych funduszach są przede wszystkim strony internetowe firm nimi zarządzających (według stanu na dzień sporządzenia analizy lub na koniec grudnia 2021 r.). Dane na temat funduszy mają charakter *stricte* informacyjny, nie stanowią zatem ani rekomendacji, ani porady inwestycyjnej. Na końcu tekstu znajduje się statystyczne podsumowanie wybranych cech wszystkich 30 funduszy ETF ESG, które zostały poddane analizie.

10. iShares EUR Corp Bond 0-3yr ESG UCITS ETF (QDVL GR) – 2 667,9 mln USD

Fundusz zarządzany przez spółkę BlackRock, zarejestrowany w Irlandii, funkcjonuje od stycznia 2016 roku. To dłużny ETF oferujący zdywersyfikowaną ekspozycję na obligacje korporacyjne o terminie zapadalności od 0 do 3 lat, denominowane w euro, o ratingu inwestycyjnym, emitowane przez firmy przemysłowe, spółki użyteczności publicznej i podmioty sektora finansowego. Inwestuje w obligacje o ratingu MSCI ESG z czterech jego górnych poziomów (tj. AAA, AA, A i BBB)³. Celem funduszu jest jak najdokładniejsze naśladowanie, przy zastosowaniu replikacji fizycznej (z zastosowaniem optymalizacji), wyników indeksu Bloomberg MSCI Euro Corporate 0-3 Sustainable SRI TR Index Unhedged EUR. Wyklucza on ze swojego grona obligacje wyemitowane przez spółki zajmujące się kontrowersyjną bronią, bronią jądrową, bronią konwencjonalną, cywilną bronią palną, tytoniem, rozrywką dla dorosłych, alkoholem, hazardem, energią jądrową, organizmami modyfikowanymi genetycznie, piaskami ropośnymi i węglem energetycznym. Fundusz spełnia wymogi art. 8 Rozporządzenia SFDR⁴. W ratingu

¹ Pierwszy tekst, obejmujący fundusze ETF ESG z miejsc 30-21, jest dostępny na stronie: <https://etf.com.pl/analizy-i-komentarze/30-najwiekszych-funduszy-etf-esg-w-europie-cz-1/>. Drugi tekst, obejmujący fundusze z miejsc 20-11, jest dostępny na stronie: <https://etf.com.pl/analizy-i-komentarze/30-najwiekszych-funduszy-etf-esg-w-europie-cz-2/>.

² Dane dotyczące aktywów pochodzą z serwisu Bloomberg z 30 września 2021 r.

³ MSCI ESG Rating ma na celu zmierzenie odporności firmy na długoterminowe, istotne dla branży ryzyka środowiskowe, społeczne i związane z ładem korporacyjnym (ESG). Metodologia stosowana przez MSCI pozwala zidentyfikować zarówno liderów (*leaders*) w aspektach związanych z ESG, jak też maruderów (*laggards*) na podstawie ich ekspozycji na ryzyka ESG i to w jaki sposób zarządzają tym ryzykiem w porównaniu z konkurentami w branży. Oceny stosowane w ramach MSCI ESG Rating wahają się od tych przysługujących liderom (AAA i AA), poprzez oceny na poziomie średnim (A, BBB i BB), aż po oceny przeznaczone dla maruderów (B, CCC).

⁴ Informacje na temat Rozporządzenia SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) (2019/2088) (Rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych) zostały zaprezentowane w pierwszym tekście cyklu.

ESG dla funduszy inwestycyjnych MSCI – MSCI ESG Fund Rating⁵ – fundusz posiada najwyższą ocenę AAA, zaś jego ocena jakościowa - MSCI ESG Quality Score⁶ – jest również maksymalna i wynosi 10,00.

Fundusz posiada w portfelu ok. 870 serii obligacji. Największy udział w jego aktywach posiadają obligacje, których emitentami są firmy francuskie (19,3%), amerykańskie (15,2%), niemieckie (14,0%) i brytyjskie (9,7%). W ujęciu sektorowym zdecydowanie przeważają papiery banków (48,4%); relatywnie duże udziały mają też obligacje firm z sektora artykułów konsumpcyjnych cyklicznych (9,6%) i niecyklicznych (8,5%). Pod względem zapadalności dominują instrumenty o terminie zapadalności od roku do 2 lat (37,6%) i od 2 do 3 lat (33,5%); efektywne duration portfela wynosi 1,53 roku. W strukturze jakości kredytowej przeważają papiery dłużne o ratingu BBB (46%) i A (41%). Opisywana kategoria tytułów uczestnictwa ma charakter dystrybucyjny, a jej główną walutą jest euro. Oprócz tego dostępna jest także kategoria tytułów uczestnictwa mająca charakter akumulacyjny, której główną walutą jest meksykańskie peso (jest zabezpieczona przed ryzykiem walutowym). Tytuły uczestnictwa funduszu znajdują się w obrocie na czterech europejskich giełdach: w Londynie (London Stock Exchange), Frankfurtu (Deutsche Boerse Xetra), Zurychu (SIX Swiss Exchange) i Mediolanie (Borsa Italiana). Wskaźnik kosztów całkowitych (*total expense ratio*) wynosi 0,15% w skali roku.

Więcej informacji: <https://www.ishares.com/uk/individual/en/products/280851/ishares-sustainable-euro-corporate-bond-0-3yr-ucits-etf>

9. iShares MSCI EM SRI UCITS ETF (SUSM LN) – 2 766,6 mln USD

Fundusz zarządzany przez spółkę BlackRock, zarejestrowany w Irlandii, funkcjonuje od lipca 2016 roku. Jest funduszem akcyjnym dającym ekspozycję na spółki z rynków wschodzących, które charakteryzują się wysokimi ocenami scoringowymi w zakresie ESG oraz minimalnymi kontrowersjami. Fundusz nie inwestuje w walory firm zaangażowanych w takie branże jak kontrowersyjna broń, broń jądrowa, tytoń, cywilna broń palna, broń konwencjonalna, alkohol, hazard, rozrywka dla dorosłych, energia jądrowa i organizmy modyfikowane genetycznie. Jednocześnie filtruje firmy pochodzące z takich sektorów jak węgiel energetyczny, piaski roponośne, ropa i gaz, wytwarzanie energii oraz rezerwy węgla energetycznego/piasków roponośnych. Celem funduszu jest odwzorowywanie stóp zwrotu indeksu MSCI EM SRI Select Reduced Fossil Fuel Net USD Index przy zastosowaniu pełnej replikacji fizycznej. Fundusz spełnia wymogi art. 8 Rozporządzenia SFDR. W ratingu ESG dla funduszy inwestycyjnych opracowanym przez MSCI – MSCI ESG Fund Rating – fundusz posiada ocenę AA, zaś jego ocena jakościowa - MSCI ESG Quality Score – wynosi 8,28.

Fundusz posiada w portfelu walory 179 spółek. Główną rolę odgrywają w nim firmy chińskie (23,6%), z Tajwanu (19,0%), południowoafrykańskie (11,8%) oraz indyjskie (10,4%). Największe udziały posiadają akcje Taiwan Semiconductor Manufacturing, Meituan, Ping An Insurance (Group), Naspers Limited i Wuxi Biologics Cayman. W ujęciu sektorowym największe znaczenie w portfelu funduszu posiadają spółki z sektora finansowego (30,1%), dóbr konsumpcyjnych wyższego rzędu (19,5%) i

⁵ Informacje o ratingu ESG opracowywanym przez MSCI dla funduszy inwestycyjnych – MSCI ESG Fund Rating – znajdują się w pierwszym tekście cyklu.

⁶ Informacje dotyczące MSCI ESG Quality Score zostały zamieszczone w pierwszym artykule cyklu.

komunikacyjnego (12,2%). Opisywana kategoria tytułów uczestnictwa ma charakter akumulacyjny; dostępna jest również kategoria dystrybucyjna. W obu przypadkach główną walutą jest dolar amerykański. Tytuły uczestnictwa funduszu są notowane na pięciu europejskich parkietach – w Londynie (London Stock Exchange), Frankfurtie (Deutsche Boerse (Xetra)), Zurychu (SIX Swiss Exchange), Mediolanie (Borsa Italiana) i Amsterdamie (Euronext Amstredram) – oraz na giełdzie w Meksyku (Bolsa Mexicana de Valores). Wskaźnik kosztów całkowitych funduszu wynosi 0,25% w skali roku.

Więcej informacji: <https://www.ishares.com/uk/individual/en/products/283948/ishares-msci-em-sri-ucits-etf>

8. iShares EUR Corp Bond ESG UCITS ETF (SUOE LN) – 2 810,2 mln USD

Fundusz zarządzany przez spółkę BlackRock, zarejestrowany w Irlandii, funkcjonuje od czerwca 2018 roku. To dłużny ETF zapewniający zdywersyfikowaną ekspozycję na obligacje denominowane w euro, posiadające rating inwestycyjny i emitowane przez firmy pochodzące z różnych branż gospodarki (przemysł, sektor użyteczności publicznej, sektor finansowy). Lokuje kapitał w obligacjach o najwyższych ratingach MSCI ESG (z czterech górnych poziomów). Fundusz stosuje replikację fizyczną (z zastosowaniem metody reprezentatywnej próbki) w celu odzwierciedlenia wyników indeksu Bloomberg MSCI Euro Corporate Sustainable SRI TR Index Unhedged EUR. Indeks ten wyklucza obligacje spółek zajmujących się kontrowersyjną bronią, bronią jądrową, bronią konwencjonalną, cywilną bronią palną, tytoniem, rozrywką dla dorosłych, alkoholem, hazardem, energią jądrową, organizmami modyfikowanymi genetycznie, piaskami ropośnymi i węglem energetycznym. Fundusz spełnia wymogi art. 8 Rozporządzenia SFDR. W ratingu ESG dla funduszy inwestycyjnych MSCI – MSCI ESG Fund Rating – fundusz posiada najwyższą ocenę AAA, ma także maksymalną ocenę jakościową MSCI ESG Quality Score – 10,00.

W portfelu funduszu znajduje się ok. 2,5 tys. serii obligacji. Największą wagę w aktywach mają obligacje korporacyjne emitentów z Francji (23,0%), Stanów Zjednoczonych (19,0%), Niemiec (14,3%) i Wielkiej Brytanii (8,3%). Pod względem sektorowym dominują obligacje banków (37,3%). Stosunkowo duże udziały mają również obligacje firm reprezentujących sektory: artykułów konsumpcyjnych niecyklicznych (12,5%), komunikacyjny (8,0%) i artykułów konsumpcyjnych cyklicznych (7,1%). Pod względem zapadalności dominują instrumenty o terminie od 3 do 5 lat (26,7%), od 5 do 7 lat (20,7%) i od 7 do 10 lat (16,9%); efektywne duration portfela wynosi 5,08 roku. W strukturze jakości kredytowej przeważają papiery dłużne o ratingu BBB (53%) i A (40%). Opisywana kategoria tytułów uczestnictwa ma charakter dystrybucyjny, a jej główną walutą jest euro. Oprócz dostępna jest kategoria tytułów uczestnictwa mająca również charakter dystrybucyjny, której główną walutą jest funt szterling (jest zabezpieczona przed ryzykiem walutowym). Tytuły uczestnictwa funduszu są notowane na giełdzie w Londynie (London Stock Exchange). Wskaźnik kosztów całkowitych wynosi 0,15% w skali roku.

Więcej informacji: <https://www.ishares.com/uk/individual/en/products/297933/ishares-corp-bond-esg-ucits-etf>

7. Xtrackers MSCI World ESG UCITS ETF (XZWO GR) – 2 901,0 mln USD

Fundusz zarządzany przez spółkę DWS należącą do Deutsche Banku, jest zarejestrowany w Irlandii, funkcjonuje od kwietnia 2018 roku. Jest funduszem akcyjnym, który oferuje zdywersyfikowaną ekspozycję na duże i średnie spółki z krajów rozwiniętych posiadające lepsze charakterystyki ESG i niższą obecną i potencjalną ekspozycję na węgiel w porównaniu z konkurentami z branży (spośród uczestników macierzystego indeksu – MSCI World). Jego cel inwestycyjny to naśladowanie – poprzez pełną replikację fizyczną – stóp zwrotu indeksu MSCI World Low Carbon SRI Leaders Net Return USD Index. Z indeksu wykluczone są spółki zaangażowane w branże o wysokim potencjale negatywnego wpływu ESG, takie jak alkohol, hazard, broń, tytoń i energia jądrowa. Pozostałe składniki portfela indeksu podlegają filtrowaniu tytoniowemu (*tobacco screen*), wskutek czego z indeksu wykluczeni są producenci tytoniu i firmy uzyskujące powyżej 5% swoich przychodów z produktów tytoniowych. Fundusz spełnia wymogi art. 8 Rozporządzenia SFDR. W ratingu Morningstar Sustainability Rating⁷ fundusz posiada cztery globusy (druga najwyższa ocena).

Fundusz posiada w portfelu akcje około 580 spółek. Zdecydowanie największe znaczenie w jego aktywach posiadają walory firm ze Stanów Zjednoczonych (66,3%). Relatywnie duże udziały przypadają także na akcje spółek japońskich (5,8%) i brytyjskich (4,7%). Głównymi spółkami w portfelu funduszu są Microsoft, Alphabet, Tesla Motors i Nvidia. W ujęciu walutowym trzema najważniejszymi walutami, w których denominowane są lokaty funduszu, są dolar amerykański (69,6%), euro (8,9%) i jen (5,8%). Pod względem sektorowym największe udziały posiadają firmy z branży technologii informacyjnych (26,5%), finansowej (15,8%), dóbr konsumpcyjnych wyższego rzędu (14,0%) i opieki zdrowotnej (13,6%). Opisywana kategoria tytułów uczestnictwa ma charakter akumulacyjny, której walutą bazową jest dolar amerykański (jest oznaczona jako 1C). Ponadto dostępna jest także kategoria akumulacyjna z zabezpieczeniem ryzyka walutowego, której główną walutą jest euro (2C). Tytuły uczestnictwa funduszu są notowane na czterech europejskich giełdach: we Frankfurcie (Deutsche Boerse (Xetra)), w Londynie (London Stock Exchange), w Zurychu (SIX Swiss Exchange) i w Mediolanie (Borsa Italiana). Całkowite koszty (*all-in fee*) wynoszą 0,20% w skali roku.

Więcej informacji: <https://etf.dws.com/en-gb/IE00BZ02LR44-msci-world-esg-ucits-etf-1c/>

6. iShares MSCI USA ESG Enhanced UCITS ETF (EDMU GR) – 3 233,9 mln USD

Fundusz zarządzany przez spółkę BlackRock, zarejestrowany w Irlandii, funkcjonuje od marca 2019 roku (opisywana kategoria tytułów uczestnictwa od kwietnia 2019 r.). To fundusz akcyjny z ekspozycją na amerykańskie spółki wchodzące w skład indeksu MSCI USA, mający na celu przekroczenie dekarbonizacji i innych minimalnych standardów dla EU Climate Transition Benchmark (CTB)⁸ oraz

⁷ Informacje na temat Morningstar Sustainability Rating zostały zaprezentowane w pierwszym tekście cyklu.

⁸ Unijny benchmark transformacji klimatycznej (EU Climate Transition Benchmark – EU CTB) to jeden z dwóch (obok EU Paris-aligned benchmark – EU PAB) tzw. benchmarków klimatycznych wprowadzonych przez Unię Europejską mających na celu realokację kapitału w kierunku gospodarki niskoemisyjnej i odpornej na zmiany klimatyczne. Benchmark CTB to wskaźnik referencyjny transformacji klimatycznej UE, w którym aktywa bazowe są wybierane, wazone lub wyłączane w taki sposób, że powstały portfel indeksu znajduje się na trajektorii dekarbonizacji i jest skonstruowany zgodnie z minimalnymi standardami określonymi w aktach delegowanych.

maksymalizację ekspozycji na emitentów o wyższych ratingach ESG. Fundusz nie inwestuje w akcje firm zajmujących się kontrowersyjną bronią, bronią konwencjonalną i nuklearną, cywilną bronią palną, węglem energetycznym, tytoniem lub niekonwencjonalną ropą i gazem, a także firm, które zostały zaklasyfikowane jako naruszające zasady ONZ Global Compact⁹, mają czerwony wynik MSCI ESG Controversies¹⁰ lub nie zostały ocenione przez dostawcę indeksu pod kątem oceny kontrowersji ESG lub oceny ESG. Fundusz przyjmuje podejście do zrównoważonego inwestowania określane jako „najlepsze w swojej klasie” (*best-in-class*), co oznacza, że inwestuje w walory najlepszych emitentów z perspektywy ESG, w oparciu o kryteria ESG indeksu. Celem funduszu jest odwzorowywanie – poprzez replikację fizyczną (z zastosowaniem optymalizacji) – wyników indeksu MSCI USA ESG Enhanced Focus CTB Net Return USD Index. Jako jedyny spośród 30 charakteryzowanych funduszy ETF ESG spełnia wymogi art. 9 Rozporządzenia SFDR. W ratingu ESG dla funduszy inwestycyjnych opracowanym przez MSCI – MSCI ESG Fund Rating – posiada najwyższą ocenę AAA, zaś jego ocena jakościowa - MSCI ESG Quality Score – wynosi 8,90.

W portfelu funduszu są obecne walory 573 spółek. Główną rolę odgrywają w nim akcje firm Apple, Microsoft, Alphabet, Amazon i Tesla. W ujęciu sektorowym przeważają spółki z sektora technologii informacyjnych (30,8%), opieki zdrowotnej (12,0%), dóbr konsumpcyjnych wyższego rzędu (11,5%) i finansowego (11,0%). Opisywana kategoria tytułów uczestnictwa ma charakter akumulacyjny, a jej walutą jest dolar amerykański; ponadto dostępne są dwie inne kategorie tytułów uczestnictwa: dystrybucyjna której walutą jest także dolar amerykański oraz akumulacyjna, której walutą jest euro (z zabezpieczeniem ryzyka walutowego). Tytuły uczestnictwa funduszu znajdują się w obrocie na trzech europejskich platformach obrotu – we Frankfurcie (Deutsche Boerse (Xetra)), Zurychu (SIX Swiss Exchange) i Mediolanie (Borsa Italiana) – oraz na giełdzie w Meksyku (Bolsa Mexicana de Valores). Wskaźnik kosztów całkowitych funduszu wynosi zaledwie 0,07% w skali roku, jest to zatem (obok funduszu iShares MSCI USA ESG Screened UCITS ETF) najtańszy ETF ESG wśród opisywanych 30 największych tego typu funduszy notowanych w Europie.

Więcej informacji: <https://www.ishares.com/uk/individual/en/products/307527/ishares-msci-usa-esg-enhanced-ucits-etf>

5. Xtrackers MSCI USA ESG UCITS ETF (XZMU GR) – 3 520,8 mln USD

Fundusz zarządzany przez spółkę DWS z grupy Deutsche Banku, jest zarejestrowany w Irlandii, funkcjonuje od maja 2018 roku. Jest funduszem akcyjnym, który oferuje zdywersyfikowaną ekspozycję na amerykańskie firmy o dużej i średniej kapitalizacji i posiadające lepsze charakterystyki ESG oraz niższą obecną i potencjalną ekspozycję na węgiel w porównaniu z innymi spółkami z branży (spośród uczestników macierzystego indeksu – MSCI USA). Dąży do odzwierciedlenia – poprzez pełną replikację fizyczną – stóp zwrotu indeksu MSCI USA Low Carbon SRI Leaders Net Return USD Index. Z indeksu

(Commission Delegated Regulation (EU) 2020/1816, Commission Delegated Regulation (EU) 2020/1817 i Commission Delegated Regulation (EU) 2020/1818 z 17 lipca 2020 r.).

⁹ Informacje na temat ONZ Global Compact zostały zamieszczone w pierwszym tekście cyklu.

¹⁰ Informacje na temat MSCI ESG Controversies zostały opublikowane w pierwszym tekście cyklu.

wykluczone są spółki działające w sektorach o wysokim potencjale negatywnego wpływu ESG, takich jak alkohol, hazard, broń, tytoń i energia jądrowa, natomiast pozostałe składniki portfela indeksu podlegają filtrowaniu tytoniowemu, polegającym na wykluczeniu z indeksu producentów tytoniu i firm uzyskujących powyżej 5% swoich przychodów z produktów tytoniowych. Fundusz spełnia wymogi art. 8 Rozporządzenia SFDR. W ratingu Morningstar Sustainability Rating fundusz posiada pięć globusów (najwyższa ocena).

Fundusz posiada w portfelu akcje 216 amerykańskich spółek¹¹. Najważniejszą rolę w jego aktywach odgrywają walory takich firm jak Microsoft, Alphabet, Tesla, Nvidia oraz Johnson&Johnson. Pod względem sektorowym największe udziały posiadają spółki z branży technologii informacyjnych (33,1%), dóbr konsumpcyjnych wyższego rzędu (14,7%), usług komunikacyjnych (13,2%) i finansowej (12,7%). Fundusz ma charakter akumulacyjny, a jego walutą bazową jest dolar amerykański. Tytuły uczestnictwa są notowane na czterech europejskich giełdach: we Frankfurcie (Deutsche Boerse (Xetra)), w Londynie (London Stock Exchange), w Zurychu (SIX Swiss Exchange) i w Mediolanie (Borsa Italiana). Całkowite koszty (*all-in fee*) wynoszą 0,15% w skali roku.

Więcej informacji: <https://etf.dws.com/en-gb/IE00BFMNPS42-msci-usa-esg-ucits-etf-1c/>

4. iShares MSCI World SRI UCITS ETF (SUSW LN) – 3 831,5 mln USD

Fundusz zarządzany przez spółkę BlackRock, zarejestrowany w Irlandii, funkcjonuje od października 2017 roku. To akcyjny ETF lokujący kapitał w akcje przedsiębiorstw z krajów rozwiniętych, które wyróżniają pod względem ratingów ESG oraz unikający zaangażowania w walory spółek z których działalnością wiążą się poważne kontrowersje. Fundusz wyklucza inwestycje w firmy zaangażowane w takie branże jak kontrowersyjna broń, broń jądrowa, tytoń, cywilna broń palna, broń konwencjonalna, alkohol, hazard, rozrywka dla dorosłych, energia jądrowa i organizmy modyfikowane genetycznie. Ponadto w swojej polityce inwestycyjnej uważnie analizuje spółki zaangażowane w branże: węgla energetycznego, piasków roponośnych, ropy i gazu, wytwarzania energii oraz rezerw węgla energetycznego/piasków roponośnych. Dąży do naśladowania – w wyniku zastosowania replikacji fizycznej (z zastosowaniem optymalizacji) – stopy zwrotu indeksu MSCI World SRI Select Reduced Fossil Fuel Net USD Index. Fundusz spełnia wymogi art. 8 Rozporządzenia SFDR. W ratingu ESG dla funduszy inwestycyjnych opracowanym przez MSCI – MSCI ESG Fund Rating – fundusz posiada najwyższą ocenę AAA, zaś jego ocena jakościowa - MSCI ESG Quality Score – wynosi 9,03.

W portfelu funduszu znajdują się akcje 375 firm. Zdecydowanie największą rolę odgrywają w nim akcje spółek ze Stanów Zjednoczonych (60,9%). Ponadto stosunkowo duże znaczenie mają firmy japońskie (7,3%), kanadyjskie (4,2%), niemieckie (3,9%) oraz szwajcarskie (3,7%). Główne pozycje w aktywach to akcje takich firm jak Microsoft, Tesla, Nvidia i Home Depot. Pod względem branżowym dominują spółki z sektora finansowego (17,0%), technologii informacyjnych (17,0%), opieki zdrowotnej (15,3%) i dóbr konsumpcyjnych wyższego rzędu (14,5%). Walutą bazową całego funduszu jest dolar

¹¹ Według informacji na stronie internetowej funduszu w jego portfelu obecne są także akcje firm, które formalnie zarejestrowane są w 7 innych państwach i terytoriach (m.in. w Irlandii, Wielkiej Brytanii, Szwajcarii i Argentynie).

amerykański, natomiast w przypadku opisywanej kategorii tytułów uczestnictwa – która ma charakter akumulacyjny – jest nią euro. Ponadto dostępne są cztery inne kategorie tytułów uczestnictwa, które mają charakter dystrybucyjny, a ich walutami są: dolar amerykański, dolar amerykański z zabezpieczeniem ryzyka walutowego, euro z zabezpieczeniem ryzyka walutowego oraz funt szterling z zabezpieczeniem ryzyka walutowego. Tytuły uczestnictwa funduszu znajdują się w obrocie na pięciu europejskich parkietach: w Londynie (London Stock Exchange)), w Zurychu (SIX Swiss Exchange), we Frankfurcie (Deutsche Boerse (Xetra)), w Mediolanie (Borsa Italiana) oraz w Amsterdamie (Euronext Amsterdam). Wskaźnik kosztów całkowitych wynosi 0,20% w skali roku.

Więcej informacji: <https://www.ishares.com/uk/individual/en/products/290846/ishares-msci-world-sri-ucits-etf>

3. iShares MSCI USA ESG Screened UCITS ETF (SASU LN) – 3 873,6 mln USD

Fundusz zarządzany przez spółkę BlackRock, zarejestrowany w Irlandii, funkcjonuje od października 2018 roku. To akcyjny ETF zorientowany na amerykańskie przedsiębiorstwa, przeznaczony dla inwestorów, którzy chcą unikać inwestowania w kontrowersyjne obszary biznesowe (tj. w firmy których obszar działalności jest związany z kontrowersyjną bronią, bronią jądrową, tytoniem, węglem termicznym, piaskami ropośnymi i cywilną bronią palną), a także naruszające zasady ONZ Global Compact, przy jednoczesnym zachowaniu profilu ryzyka podobnego do tradycyjnych benchmarków. Ma za zadanie jak najdokładniej odwzorowywać wyniki inwestycyjne indeksu MSCI USA ESG Screened Net Return USD Index. Fundusz spełnia wymogi art. 8 Rozporządzenia SFDR. W ratingu ESG dla funduszy inwestycyjnych opracowanym przez MSCI – MSCI ESG Fund Rating – fundusz posiada ocenę AA, zaś jego ocena jakościowa - MSCI ESG Quality Score – wynosi 7,61.

Portfel funduszu obejmuje akcje 593 firm. Największy udział w aktywach posiadają takie spółki jak Apple, Microsoft, Alphabet, Amazon i Tesla. W ujęciu sektorowym dominują spółki z branży technologii informacyjnych (30,1%); znaczące udziały mają również opieka zdrowotna (13,7%), dobra konsumpcyjne wyższego rzędu (12,1%) i finanse (11,7%). Opisywana kategoria tytułów uczestnictwa ma charakter akumulacyjny; dostępna jest również kategoria dystrybucyjna. W obu przypadkach główną walutą jest dolar amerykański. Tytuły uczestnictwa funduszu są notowane na czterech platformach obrotu: trzech w Europie – w Londynie (London Stock Exchange)), we Frankfurcie (Deutsche Boerse (Xetra)) i w Zurychu (SIX Swiss Exchange) – a także na giełdzie w Meksyku (Bolsa Mexicana de Valores). Jest to drugi obok funduszu iShares MSCI USA ESG Enhanced UCITS ETF najtańszy ETF ESG wśród 30 największych tego typu podmiotów w Europie – wskaźnik kosztów całkowitych wynosi jedynie 0,07% w skali roku.

Więcej informacji: <https://www.ishares.com/uk/individual/en/products/305356/ishares-msci-usa-esg-screened-ucits-etf>

2. SPDR Bloomberg SASB US Corporate ESG UCITS ETF (SPPU GR) – 5 682,9 mln USD

Fundusz zarządzany przez spółkę State Street Global Advisors (SSGA) wchodzącą w skład State Street Corporation, zarejestrowany w Irlandii, funkcjonuje od października 2020 roku. To dłużny ETF ESG

(największy tego typu fundusz w Europie), który dąży do zapewnienia inwestorom całkowitego zwrotu, biorąc pod uwagę zarówno zwrot z kapitału, jak i dochody, który odzwierciedla wyniki indeksu Bloomberg SASB US Corporate ESG Ex-Controversies Select Index. Indeks ten obejmuje papiery dłużne o stałym oprocentowaniu, posiadające rating inwestycyjny i denominowane w dolarach amerykańskich. Jest skonstruowany w taki sposób, aby optymalizować wynik wskaźnika R-Factor¹² opracowanego przez SSGA. Do portfela indeksu wybierane są papiery wartościowe spośród tych kwalifikujących się do indeksu Bloomberg Barclays US Corporate Index i są one ważone za pomocą procesu optymalizacji, przy jednoczesnym kontrolowaniu aktywnego ryzyka całkowitego. Indeks wyklucza emitentów na podstawie określonych kryteriów zaangażowania i/lub niespełniających zasad ONZ Global Compact. Stosowaną przez fundusz metodą naśladowania wyników indeksu jest częściowa replikacja fizyczna przy zastosowaniu próbkowania warstwowego (*stratified sampling*)¹³. Fundusz spełnia wymogi art. 8 Rozporządzenia SFDR.

W portfelu funduszu znajduje się ok. 2,4 tys. serii obligacji. Zdecydowanie dominują w nim papiery dłużne emitentów ze Stanów Zjednoczonych (73,2%). Ponadto w aktywach funduszu obecne są również obligacje spółek z 17 innych państw – największy udział mają obligacje brytyjskie (10,0%) i kanadyjskie (6,0%). Pod względem sektorowym przeważają obligacje firm z sektora przemysłowego (61,0%) i finansowego (32,5%). Pod względem zapadalności dominują instrumenty o terminie zapadalności od 20 do 30 lat (22,2%), od 3 do 5 lat (18,3%) i od 7 do 10 lat (16,2%); W strukturze jakości kredytowej największy udział posiadają papiery dłużne o ratingu Baa (47,5%) i A (43,9%). Opisywana kategoria tytułów uczestnictwa ma charakter akumulacyjny, a jej walutą jest dolar amerykański. Oprócz dostępna jest kategoria tytułów uczestnictwa także o charakterze akumulacyjnym, której walutą jest euro (jest zabezpieczona przed ryzykiem walutowym). Tytuły uczestnictwa funduszu są notowane na trzech giełdach europejskich (we Frankfurcie (Deutsche Boerse (Xetra)), w Londynie (London Stock Exchange) i w Zurychu (SIX Swiss Exchange)), a także na giełdzie w Meksyku (Bolsa Mexicana de Valores). Wskaźnik kosztów całkowitych wynosi 0,15% w skali roku.

Więcej informacji: https://www.ssga.com/uk/en_gb/institutional/etfs/funds/spdr-bloomberg-sasb-us-corporate-esg-ucits-etf-acc-sppu-gy

¹² Wskaźnik R-Factor opiera się na przejrzystej metodologii, która wykorzystuje Mapę Materialności (Materiality Map) Rady Standardów Rachunkowości Zrównoważonego Rozwoju (Sustainability Accounting Standards Board (SASB)), kodeksy ładu korporacyjnego i dane wejściowe od czterech dostawców danych ESG (Sustainalytics, ISS-Oekom, Vigeo-EIRIS i ISS-Governance). R-Factor wspiera rozwój zrównoważonych rynków kapitałowych, dając inwestorom możliwość inwestowania w rozwiązania, które integrują istotne finansowo dane ESG, jednocześnie zachęcając firmy do poprawy praktyk ESG i ujawniania informacji w istotnych obszarach.

¹³ Metoda ta polega zakłada wybór najbardziej reprezentatywnych uczestników indeksu. Polega ona zwykle na podziale indeksu na określone podgrupy, a następnie na wyborze części papierów wartościowych z każdej z nich albo według uznania zarządzającego ETF, albo przez sterowany komputerowo model ilościowy. Główną zaletą takiego podejścia jest zmniejszenie kosztów funduszu. Może to jednak również zwiększyć prawdopodobieństwo, że stopa zwrotu funduszu będzie się dość istotnie różniła w stosunku do indeksu bazowego (wzrośnie wskaźnik tracking difference).

1. iShares MSCI USA SRI UCITS ETF (SUAS LN) – 7 358,2 mln USD

Fundusz zarządzany przez spółkę BlackRock, zarejestrowany w Irlandii, funkcjonuje od lipca 2016 roku. To największy akcyjny ETF ESG w Europie oferujący ekspozycję na amerykańskie spółki posiadające wysokie ratingi ESG oraz takie, które nie działają w kontrowersyjnych obszarach biznesowych (kontrowersyjna broń, broń jądrowa, tytoń, cywilna broń palna, broń konwencjonalna, alkohol, hazard, rozrywka dla dorosłych, energia jądrowa i organizmy modyfikowane genetycznie). Ponadto jego polityka inwestycyjna zakłada weryfikowanie spółek zaangażowanych w branże: węgla energetycznego, piasków roponośnych, ropy i gazu, wytwarzania energii oraz rezerw węgla energetycznego/piasków roponośnych. Celem funduszu jest odwzorowywanie – poprzez pełną replikację fizyczną – wyników indeksu MSCI USA SRI Select Reduced Fossil Fuel Net USD Index. Fundusz spełnia wymogi art. 8 Rozporządzenia SFDR. W ratingu ESG dla funduszy inwestycyjnych opracowanym przez MSCI – MSCI ESG Fund Rating – fundusz posiada ocenę AA, zaś jego ocena jakościowa - MSCI ESG Quality Score – wynosi 8,56.

Portfel funduszu obejmuje walory 134 spółek. Główną rolę odgrywają w nim akcje firm Home Depot, Microsoft, Tesla, Nvidia, Walt Disney i Coca-Cola. W strukturze sektorowej na pierwszy plan wysuwają się spółki z sektora opieki zdrowotnej (17,5%), finansowej (16,8%), technologii informacyjnych (14,8%) oraz dóbr konsumpcyjnych wyższego rzędu (13,9%). Opisywana kategoria tytułów uczestnictwa ma charakter akumulacyjny, a jej walutą jest dolar amerykański; ponadto dostępne są trzy inne kategorie tytułów uczestnictwa o charakterze dystrybucyjnym, w przypadku których głównymi walutami są dolar amerykański, euro i funt szterling (dwie ostatnie z zabezpieczeniem ryzyka walutowego). Tytuły uczestnictwa funduszu znajdują się w obrocie na pięciu europejskich parkietach: w Londynie (London Stock Exchange), we Frankfurcie (Deutsche Boerse (Xetra)), w Zurychu (SIX Swiss Exchange), w Mediolanie (Borsa Italiana) oraz w Amsterdamie (Euronext Amsterdam); ponadto są notowane na giełdzie w Meksyku (Bolsa Mexicana de Valores). Wskaźnik kosztów całkowitych funduszu wynosi 0,20% w skali roku.

Więcej informacji: <https://www.ishares.com/uk/individual/en/products/283565/ishares-sustainable-msci-usa-sri-ucits-etf>

Podsumowanie

W ramach podsumowania cyklu trzech artykułów prezentujących 30 największych funduszy ETF ESG notowanych na europejskich giełdach papierów wartościowych, poniżej przedstawione zostaną wybrane statystyki dotyczące tych podmiotów.

Wśród największych funduszy ETF ESG w Europie zdecydowanie przeważają **fundusze akcyjne** – jest ich 24. Co ciekawe, w tym gronie dominują podmioty inwestujące na rynku amerykańskim (10); poza tym są to fundusze posiadające ekspozycję na rynki wschodzące (5), rynki rozwinięte (4), rynek europejski lub strefę euro (3), a także po jednym funduszu z ekspozycją na kraje skandynawskie oraz Japonię. Znacznie mniejszą reprezentację mają ETF-y ESG lokujące kapitał w instrumenty o stałym dochodzie – jest ich tylko 6. W tej grupie przeważają ETF-y inwestujące w obligacje europejskich

emitentów (4). Pozostałe dwa dłużne fundusze ETF ESG inwestują w obligacje emitentów z USA i z rynków wschodzących.

Biorąc pod uwagę spółki asset management, zdecydowanie najczęściej w top 30 ETF-ów ESG w Europie pojawiają się fundusze zarządzane przez firmę **BlackRock (iShares)** – jest ich aż 17. Swoich przedstawicieli mają także DWS (5 funduszy), Amundi (4), a także Credit Suisse, Legal & General, State Street Global Advisors (SSGA) i Svenska Handelsbanken (po 1). Zwraca natomiast uwagę brak w tym zestawieniu funduszy Vanguarda.

Zdecydowanie najczęściej replikowanymi indeksami przez największe ETF-y ESG w Europie są indeksy akcyjne **MSCI** (20). W sześciu gronie dłużnych funduszy ETF ESG aż 5 naśladuje indeksy Bloomburga. Po jednym reprezentancie mają również JP Morgan (fundusz dłużny) oraz Foxberry i Handelsbanken (fundusze akcyjne).

Niemal wszystkie opisywane ETF-y są notowane na kilku europejskich parkietach (niektóre nawet na 5), część jest obecna również na giełdzie w Meksyku. Giełdami, które są wybierane najczęściej jako pierwsze miejsce notowań (*primary listing*) tytułów uczestnictwa, okazują się **London Stock Exchange** w Londynie (12 funduszy) i **Deutsche Boerse (Xetra)** we Frankfurcie (11). Znacznie mniejszą popularnością pod tym względem cieszą się giełdy w Amsterdamie (Euronext Amsterdam – 3), Paryżu (Euronext Paris – 2), Zurychu (SIX Swiss Exchange – 1) i Sztokholmie (Nasdaq Stockholm – 1).

Największe europejskie fundusze ETF ESG są z reguły zarejestrowane w **Irlandii** (24 ETF-y). W gronie 30 opisywanych funduszy znalazło się także 5 funduszy luksemburskich i jeden szwedzki.

Fundusze ETF ESG mają na ogół dość krótki staż rynkowy – zdecydowana większość charakteryzowanych w tym cyklu podmiotów **rozpoczęła działalność w 2018 roku lub później** (22). Spośród nich 7 zostało uruchomionych w 2020 lub 2021 roku. Jedynie w przypadku dwóch ETF-ów ich historia sięga I dekady XXI wieku (zostały uruchomione w 2006 i 2010 roku), a 6 funduszy jest obecnych na rynku od 2016 lub 2017 roku.

Niemal wszystkie analizowane fundusze ETF ESG spełniają wymogi art. 8 Rozporządzenia SFDR (29), czyli promują aspekty ESG. Tylko jeden podmiot – **iShares MSCI USA ESG Enhanced UCITS ETF** – spełnia wymogi art. 9 ww. rozporządzenia, czyli ma na celu zrównoważone inwestycje.

Wskaźniki kosztów (TER) lub opłaty bieżące (*ongoing charges*) analizowanych funduszy wahają się od 0,07% (iShares MSCI USA ESG Screened UCITS ETF i iShares MSCI USA ESG Enhanced UCITS ETF) do 0,45% (iShares JP Morgan ESG USD EM Bond UCITS ETF) w skali roku. **Średnia stawka kosztów wynosi 0,18%**. W przypadku 80 procent z nich (24 ETF-y) stawka wskaźnika kosztów waha się pomiędzy 0,1% a 0,2%. Większość spośród największych funduszy ETF ESG w Europie należy więc już obecnie do relatywnie tanich funduszy – średnia stawka TER jest o 7 pkt. bazowych niższa niż średnia stawka opłaty bieżącej dla akcyjnych funduszy UCITS ETF i o 8 pkt. bazowych niższa niż średnia stawka opłaty bieżącej dla dłużnych funduszy UCITS ETF w Europie w 2020 roku (według danych ICI). Należy jednak przypuszczać, iż wraz z wyraźnym wzrostem zainteresowania tego rodzaju funduszami na Starym Kontynencie firmy zarządzające nimi będą stopniowo obniżać stawki opłat, tak jak dzieje się to od wielu lat w przypadku największych „zwykłych” ETF-ów (tj. funduszy replikujących tradycyjne indeksy akcyjne lub obligacyjne). Zapewne nie trzeba będzie długo czekać na tego rodzaju posunięcia, jako że dynamika

napływu nowego kapitału (a co za tym idzie także wzrost aktywów) do funduszy ETF ESG w Europie jest ogromna. W 2021 roku do europejskich funduszy ETF ESG napłynęło netto aż 87 mld USD, dwukrotnie więcej niż rok wcześniej (43 mld USD). Według danych Morningstara napływ kapitału do tych funduszy w ubiegłym roku odpowiadał już za 51 procent napływu netto kapitału na cały europejski rynek ETF-ów, podczas gdy w 2020 roku było to 40 procent, a w 2019 roku zaledwie 10 procent. Na koniec 2021 roku całkowite aktywa funduszy ETF ESG w Europie osiągnęły poziom 244 mld euro (278 mld USD), co stanowiło już 17,4% ogółu aktywów europejskich ETF-ów.

Tomasz Miziołek

www.etf.com.pl

Niniejsza analiza została przygotowana wyłącznie w celach informacyjnych. Zawarte w niej treści stanowią wyraz osobistych poglądów autora, nie mają charakteru rekomendacji, porady inwestycyjnej i nie są związane ze świadczeniem usług doradztwa inwestycyjnego w rozumieniu odpowiednich przepisów prawa. Serwis etf.com.pl nie ponosi odpowiedzialności z tytułu ewentualnych szkód wynikających z wykorzystania informacji zamieszczonych w raporcie.

Publikowanie niniejszej analizy w Internecie, prasie i innych mediach, w całości lub w części, wymaga pisemnej zgody autora serwisu etf.com.pl.
